

ĐẢNG BỘ TỈNH QUẢNG NGÃI HƠN 90 NĂM LÃNH ĐẠO ĐẤU TRANH XÂY DỰNG, PHÁT TRIỂN và những bài học kinh nghiệm

ThS TRẦN ĐÌNH CẨM
ThS LÊ QUANG HUY
Trường Chính trị tỉnh Quảng Ngãi

Cuối thế kỷ XIX, đầu thế kỷ XX, trước sự xâm lược của thực dân Pháp, nhân dân Quảng Ngãi bị đàn áp cả về chính trị, bóc lột về kinh tế, đời sống nhân dân gặp nhiều khó khăn. Phong trào đấu tranh chống Pháp ở Quảng Ngãi diễn ra sôi nổi nhưng đều bị thất bại. Nhiệm vụ lịch sử đặt ra là phải tìm một con đường cách mạng mới đúng đắn và một giai cấp, một tổ chức có đủ uy tín, năng lực, có đường lối đúng đắn để lãnh đạo cuộc cách mạng dân tộc dân chủ đi đến thắng lợi hoàn toàn. Trước tình hình đó, những hoạt động của Hội Việt Nam Cách mạng Thanh niên do Nguyễn Ái Quốc lãnh đạo ở Quảng Châu, Trung Quốc tác động lớn đến tư tưởng của những thanh niên yêu nước tiên bộ ở Quảng Ngãi lúc bấy giờ, tiêu biểu như Trương Quang Trọng, Nguyễn Thiệu, Phạm Văn Đồng... Năm 1926, đồng chí Trương Quang Trọng đã thành lập tổ chức Phục Việt (Tân Việt) ở Quảng Ngãi¹. Giữa năm 1927, đồng chí Nguyễn Thiệu, Trương Quang Trọng chuyển toàn bộ tổ chức Tân Việt trong tỉnh thành Tỉnh Hội Việt Nam cách mạng Thanh niên tỉnh Quảng Ngãi do đồng chí Trương Quang Trọng làm Bí thư Tỉnh hội, lãnh đạo nhân dân đứng lên đấu tranh chống thực dân Pháp.

Sau Hội nghị hợp nhất Đảng từ ngày 06 - 01 đến ngày 07 - 02 - 1930, tháng 3 - 1930, đồng chí

Nguyễn Nghiêm đã triệu tập hội nghị tại làng Tân Hội, huyện Đức Phổ thành lập Chi bộ Cộng sản đầu tiên ở Quảng Ngãi. Từ đây, phong trào cách mạng trong tỉnh chuyển sang một giai đoạn mới theo khuynh hướng vô sản. Dưới sự lãnh đạo của Đảng bộ tỉnh, nhân dân đã đứng lên đấu tranh chống lại chế độ phong kiến, đánh đuổi thực dân, để quốc xâm lược giải phóng quê hương, thống nhất đất nước.

Ngay từ khi mới ra đời, Đảng bộ tỉnh Quảng Ngãi đã lãnh đạo nhân dân đứng lên đấu tranh chia lửa, hưởng ứng phong trào Xô viết Nghệ - Tĩnh (1930 - 1931) diễn ra sôi nổi trong toàn tỉnh, được Trung ương Đảng đánh giá là địa phương có phong trào cách mạng mạnh nhất ở Nam Trung kỳ, tiêu biểu nhất là cuộc đấu tranh của 5.000 nông dân huyện Đức Phổ đánh chiếm huyện đường vào ngày 8 - 10 - 1930. Đặc biệt, Đảng bộ tỉnh Quảng Ngãi đã lãnh đạo nhân dân đứng lên khởi nghĩa từng phần làm nên khởi nghĩa Ba Tơ (11 - 3 - 1945). Sau khởi nghĩa, Đội Du kích Ba Tơ ra đời, trở thành lực lượng vũ trang cách mạng đầu tiên của nhân dân Quảng Ngãi; là đơn vị tiền thân của lực lượng vũ trang nhân dân ở Nam Trung Bộ. Cuộc khởi nghĩa Ba Tơ đã đi vào lịch sử đấu tranh hào hùng của Đảng và của dân tộc, là niềm tự hào của đồng bào các dân tộc Quảng Ngãi và là điển hình sinh động về việc vận dụng đường lối đúng đắn của Đảng trong

thời kỳ tiền khởi nghĩa, tạo tiền đề và lực lượng để Đảng bộ và nhân dân trong tỉnh đã nhất tề đứng lên đập tan toàn bộ ách thống trị của bọn thực dân, phong kiến giành chính quyền về tay nhân dân ngày 16 - 8 - 1945. Cách mạng Tháng Tám ở Quảng Ngãi là một trong những cuộc tổng khởi nghĩa ở địa phương diễn ra và giành thắng lợi sớm nhất trong cả nước, thể hiện được vai trò lãnh đạo đúng đắn, sáng tạo của Đảng bộ và truyền thống cách mạng của nhân dân tỉnh Quảng Ngãi.

Trong kháng chiến chống Mỹ, cứu nước (1954 - 1975), dưới sự lãnh đạo của Đảng bộ tỉnh, nhân dân các dân tộc tỉnh Quảng Ngãi đã tiến hành cuộc Khởi nghĩa Trà Bông và miền Tây Quảng Ngãi (28 - 8 - 1959) giành thắng lợi vang dội, đánh dấu bước phát triển mới của cách mạng miền Nam, mở đầu của thời kỳ đấu tranh chính trị kết hợp với đấu tranh vũ trang lật đổ ách thống trị của đế quốc Mỹ và chính quyền Sài Gòn, góp phần to lớn vào phong trào Đồng khởi của nhân dân miền Nam trong những năm 1959 - 1960. Trong chiến lược chiến tranh đặc biệt của đế quốc Mỹ (1961 - 1965), Đảng bộ tỉnh Quảng Ngãi đã phát huy truyền thống kiên cường, bất khuất, làm nên chiến thắng Ba Gia lịch sử (31 - 5 - 1965) trực tiếp đánh bại chiến lược “Chiến tranh đặc biệt” của Mỹ ở Quảng Ngãi, là một trong những đòn quyết định góp phần làm phá sản hoàn toàn chiến lược “Chiến tranh đặc biệt” của Mỹ ở miền Nam. Qua đó, tạo tiền đề để Đảng bộ và nhân dân trong tỉnh tiếp tục làm nên chiến thắng Vạn Tường (18 - 8 - 1965), giáng một đòn phủ đầu vào chiến lược “Chiến tranh cục bộ” của đế quốc Mỹ, minh chứng cho khả năng đánh bại chiến lược “Chiến tranh cục bộ” của đế quốc Mỹ mở ra phong trào “*Tìm Mỹ mà đánh, tìm ngụy mà diệt*” trên toàn miền Nam. Đặc biệt, trong cuộc tổng tiến công mùa Xuân năm 1975, Đảng bộ tỉnh Quảng Ngãi đã sáng tạo chớp thời cơ, lãnh đạo quân và dân toàn tỉnh đồng loạt tiến công, nổi dậy đánh bại đế quốc Mỹ và chính quyền địch, giải phóng hoàn toàn tỉnh Quảng Ngãi vào ngày 24 - 3 - 1975, chọc thủng lá chắn thép của địch ở miền trung, góp phần to lớn vào sự nghiệp giải phóng hoàn toàn miền Nam, thống nhất đất nước.

Sau khi đất nước được hoàn toàn giải phóng, Đảng bộ tỉnh Quảng Ngãi tiếp tục phát huy truyền

thống anh hùng, kiên cường, đoàn kết nhất trí, vượt qua khó khăn, thử thách, xây dựng quê hương ngày càng giàu mạnh. Kinh tế của tỉnh đã có bước phát triển và tăng trưởng khá cao, kết cấu hạ tầng kinh tế - xã hội được cải thiện đáng kể, cơ cấu kinh tế tiếp tục được chuyển dịch theo hướng công nghiệp hóa và từng bước hiện đại hóa; văn hóa xã hội ngày càng phát triển; thể trận quốc phòng toàn dân gắn với thể trận an ninh nhân dân được giữ vững. Công tác xây dựng Đảng tiếp tục đạt được những kết quả quan trọng trên các mặt chính trị, tư tưởng và tổ chức, tinh thần đoàn kết thống nhất trong toàn đảng bộ, khối đại đoàn kết nhân dân được duy trì, phát huy. Hoạt động của các cơ quan nhà nước, mặt trận và tổ chức chính trị - xã hội từng bước được đổi mới và phát huy hiệu quả.

Để phát huy những thành tựu đã đạt được, Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh Quảng Ngãi lần thứ XX họp từ ngày 20 - 10 - 2020 đến ngày 22 - 10 - 2020, xác định mục tiêu tổng quát “Tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng bộ và hệ thống chính trị thực sự trong sạch, vững mạnh toàn diện, xứng đáng với niềm tin của Nhân dân; khơi dậy niềm tự hào, phát huy truyền thống anh hùng, sức mạnh đoàn kết và khát vọng phát triển; đẩy mạnh đổi mới sáng tạo, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, năng suất lao động, năng lực cạnh tranh, tận dụng thời cơ của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, khai thác và sử dụng hiệu quả các nguồn lực để phát triển nhanh và bền vững; nâng cao chất lượng cuộc sống của Nhân dân; bảo đảm quốc phòng, an ninh, ổn định chính trị - xã hội. Phấn đấu đến năm 2025, Quảng Ngãi trở thành tỉnh phát triển khá của vùng miền Trung; tạo tiền đề để đến năm 2030, trở thành tỉnh phát triển khá, có thu nhập bình quân đầu người ít nhất bằng mức bình quân của cả nước”².

Trải qua hơn 90 phát triển và trưởng thành, Đảng bộ và nhân dân Quảng Ngãi đã đạt được nhiều thành quả quan trọng trong công cuộc đấu tranh giành độc lập cho dân tộc, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Từ những hoạt động thực tiễn đó, có thể rút ra những bài học kinh nghiệm sau:

Thứ nhất, Đảng bộ luôn lấy chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh làm nền tảng tư tưởng. Kiên định mục tiêu độc lập dân tộc gắn liền

với chủ nghĩa xã hội; chăm lo công tác xây dựng Đảng bộ trên tất cả mặt chính trị, tư tưởng, tổ chức và đạo đức. Thường xuyên giáo dục chính trị, tư tưởng, rèn luyện đạo đức cách mạng, nêu cao tinh thần tự phê bình và phê bình, kiên quyết đấu tranh chống tư tưởng cơ hội, hữu khuynh, quan liêu, xa rời quần chúng. Không ngừng nâng cao trình độ chính trị, chuyên môn nghiệp vụ, kiến thức lãnh đạo, quản lý và công tác vận động quần chúng. Trong lãnh đạo, chỉ đạo tổ chức thực hiện nhiệm vụ luôn thống nhất trong tư tưởng cũng như trong hành động, giữ vững các nguyên tắc hoạt động của Đảng, nhất là nguyên tắc tập trung dân chủ.

Thứ hai, Đảng bộ luôn nắm vững và vận dụng một cách sáng tạo, linh hoạt các chủ trương, đường lối, chính sách, nghị quyết của Đảng thành các nghị quyết, chương trình, kế hoạch của cấp mình phù hợp với tình hình thực tiễn của tỉnh. Tăng cường phân tích, dự báo để thể chế hóa kịp thời các chủ trương của Đảng, Nhà nước; bổ sung, ban hành mới cơ chế, chính sách phù hợp với yêu cầu phát triển; kiên trì, sáng tạo trong chỉ đạo, tổ chức thực hiện, xác định cụ thể các mục tiêu, nhiệm vụ trong từng thời kỳ cách mạng, đề ra những chủ trương, biện pháp, giải pháp đúng để thực hiện, bám sát nhiệm vụ để chỉ đạo quyết liệt, kịp thời giải quyết tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc. Phát huy tối đa nội lực, nhạy bén, kịp thời chớp thời cơ để lãnh đạo, chỉ đạo có hiệu quả, tranh thủ sự đồng tình ủng hộ của cán bộ, đảng viên và nhân dân.

Thứ ba, xây dựng Đảng và hệ thống chính trị thật sự trong sạch, vững mạnh. Tăng cường đoàn kết thống nhất trong Đảng, chú trọng công tác cán bộ, nêu cao tính tiên phong, gương mẫu của cán bộ, đảng viên, vai trò, trách nhiệm của người đứng đầu. Xây dựng chính quyền trong sạch, vững mạnh đủ năng lực quản lý, điều hành, hoàn thành nhiệm vụ chính trị của địa phương; thường xuyên đổi mới phương thức lãnh đạo, quản lý theo tinh thần “Hết lòng, hết sức phụng sự Tổ quốc, phục vụ nhân dân”. Lựa chọn những cán bộ có đủ năng lực, phẩm chất, bố trí các chức danh chủ chốt, thường xuyên bồi dưỡng nâng cao trình độ cho đội ngũ cán bộ, đảng viên có đủ tài, đức, để hoàn thành chức trách, nhiệm vụ được giao.

Thứ tư, coi trọng vai trò của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể quần chúng, xây dựng khối đoàn kết toàn dân, huy động mọi tầng lớp nhân dân thực hiện nhiệm vụ chính trị. Quán triệt quan điểm “Cách mạng là sự nghiệp của quần chúng”, thông qua Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể để giác ngộ các tầng lớp nhân dân, làm cho quần chúng hiểu rõ quyền lợi và nghĩa vụ trong thực hiện nhiệm vụ chính trị từng giai đoạn cách mạng. Tập trung chăm lo xây dựng khối đại đoàn kết, phát huy dân chủ ở cơ sở, gần dân, sâu sát cơ sở để lắng nghe và nắm bắt kịp thời những tâm tư nguyện vọng chính đáng của quần chúng nhân dân, tạo được sự đồng thuận cao trong xã hội.

Thứ năm, tập trung chăm lo xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên, đây là khâu quyết định thắng lợi nhiệm vụ chính trị. Xây dựng đội ngũ cán bộ có tâm huyết, ý thức trách nhiệm trước Đảng, có tinh thần phục vụ nhân dân, năng lực lãnh đạo, chỉ đạo quản lý và điều hành, nắm vững các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Có uy tín trước trước nhân dân, tinh thần đoàn kết nội bộ, đoàn kết trong Đảng.

Thứ sáu, tập trung lãnh đạo, chỉ đạo quyết liệt để thực hiện có hiệu quả các nhiệm vụ đột phá, nhiệm vụ trọng tâm. Gắn kết chặt chẽ và đồng bộ các nhiệm vụ phát triển kinh tế là trung tâm, xây dựng Đảng là then chốt, phát triển văn hóa làm nền tảng tinh thần của xã hội. Trong xây dựng, phát triển kinh tế phải gắn kết chặt chẽ với giải quyết các vấn đề xã hội, nhất là bảo đảm an sinh xã hội; kịp thời phát hiện và chủ động giải quyết có hiệu quả các vấn đề bức xúc, bảo đảm quốc phòng - an ninh, ổn định chính trị - xã hội. Tăng cường quản lý, sử dụng hợp lý tài nguyên, bảo vệ môi trường, chủ động và tích cực hội nhập quốc tế.

-
1. Tháng 9 năm 1926 đổi thành Việt Nam Cách mạng Đảng (Đảng Tân Việt).
  2. Nghị quyết số 01-NQ/ĐH, ngày 22 - 10 - 2020 của Đại hội Đại biểu Đảng bộ tỉnh Quảng Ngãi.